

Bruxelles, den 31.5.2017
COM(2017) 291 final

ANNEX 3

BILAG

tIL

OPLÆG

OM EN DYBERE ØKONOMISK OG MONETÆR UNION

Bilag 3. Væsentligste økonomiske tendenser i euroområdet hidtil

Indførelsen af euroen medførte i første omgang en vis konvergens mellem de deltagende medlemsstater, navnlig med hensyn til økonomisk vækst og rentesatser.

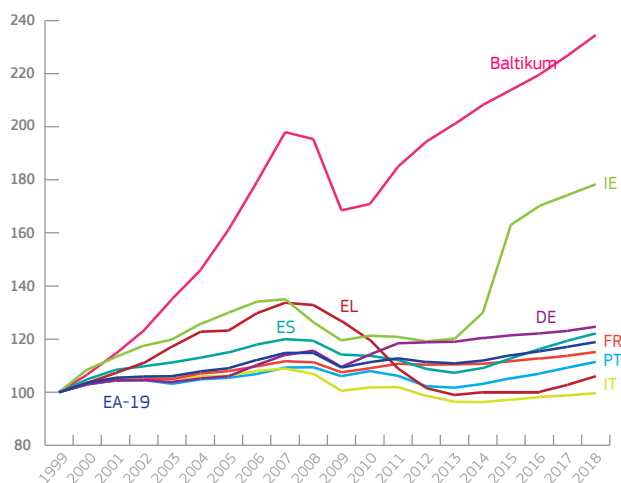
Krisen afslørede imidlertid nogle betydelige forskelle, som havde hobet sig op i løbet af årene, med hensyn til konkurrenceevne, banksektorens robusthed og de offentlige finansers holdbarhed. Den gav sig også udslag i større forskelle i de økonomiske resultater.

I de senere år har der været tegn på en vedvarende tendens til at reducere disse forskelle. Der kan dog stadig konstateres kraftige forskelle mellem medlemsstaterne og dybe spor efter krisen, og den stærke nyskabte konvergensproces er endnu ikke blevet synlig.

Selv om området oplevede en betydelig vækst i de første år efter euroens indførelse, faldt levestandarden i mange medlemsstater under krisen. Til eksempel kan nævnes, at mens Tyskland atter oplever en robust økonomisk vækst, ligger Italiens BNP stadig under niveauet før krisen. Ikke alle økonomierne i euroområdet har opnået den samme genrejsning.

Udvikling i det reale BNP pr. indbygger

Indeks: 1999 = 100

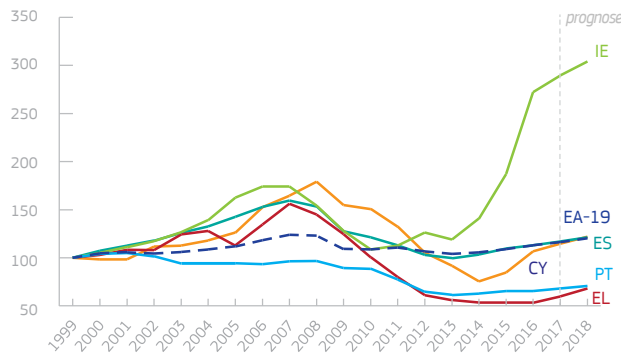
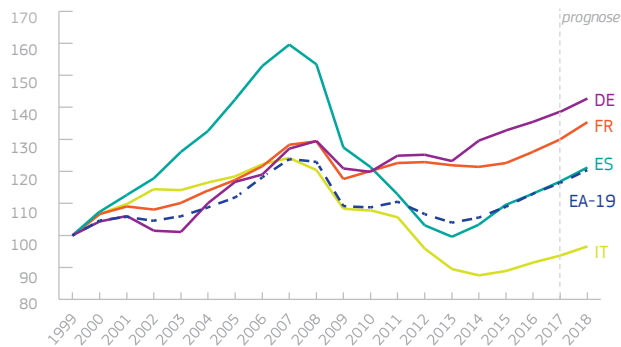

Kilde: Europa-Kommissionen

En af de underliggende årsager til forskellene i landenes økonomiske resultater er knyttet til investeringsniveauet. Efter det bratte fald under krisen tog det nogle år for investeringerne at komme sig, og det er først inden for de seneste år, at de atter er begyndt at stige. Niveauet er særlig lavt i de medlemsstater, som oplevede de største økonomiske vanskeligheder under krisen.

Udvikling i de samlede investeringer

Indeks: 1999 = 100

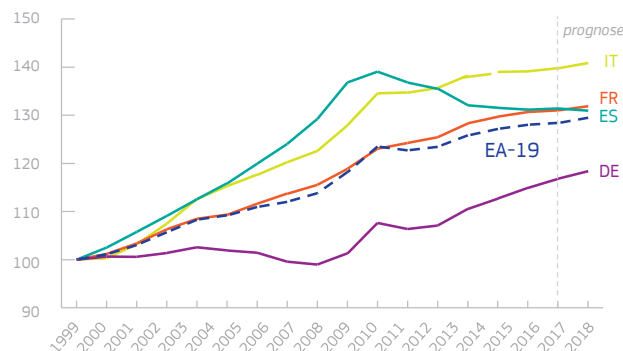

Kilde: Europa-Kommissionen

I de første år med euroen var der store forskelle på landenes konkurrenceevne, som måles i forhold til arbejdsomkostninger. Udviklingen i omkostninger har f.eks. været særdeles gunstig i Tyskland sammenlignet med Frankrig, Italien og andre lande. Spanien har oplevet en kraftig korrektion af arbejdsomkostningerne efter at have indført reformer som reaktion på krisen.

Udvikling i de nominelle enhedslønomkostninger

Indeks: 100 = 1999

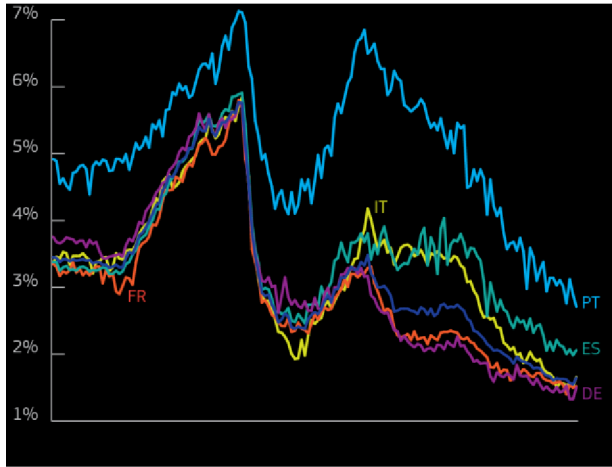

Kilde: Europa-Kommissionen

Når der ses på finansielle indikatorer, kan der siden 2012 konstateres en konvergens af rentesatserne i den private sektor. De varierer dog stadig meget mellem landene, og virksomhedernes finansieringsvilkår afhænger stadig i høj grad af deres nationalitet. Forskellene i udlånsvolumenerne steg oven i købet frem til 2013 og er først derefter begyndt at konvergere.

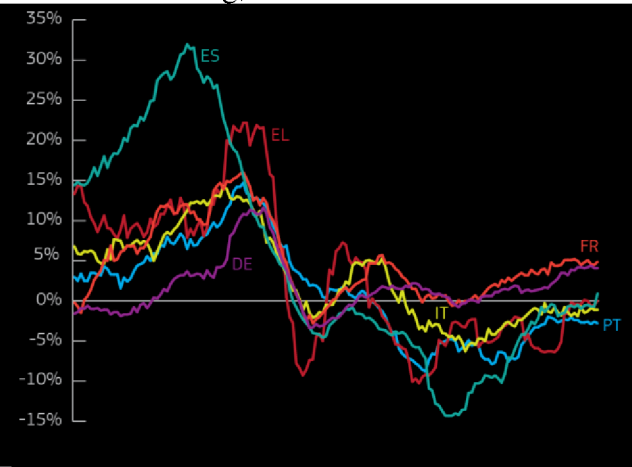
Udvikling i renter på lån til ikke-finansielle selskaber og i størrelsen på lån til virksomheder

Rente i %

Kilde: Den Europæiske Centralbank

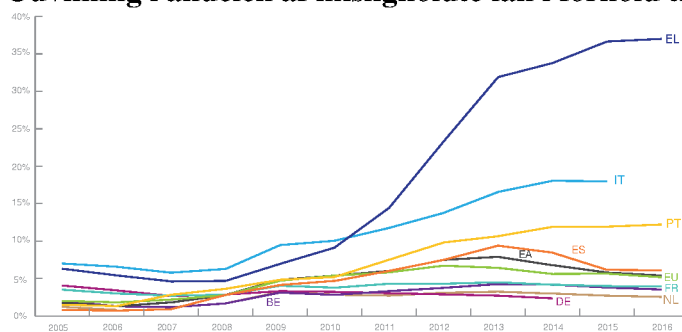
Aftalt beholdning, vækst år til år

Kilde: Den Europæiske Centralbank

Stigningen i beholdningen af misligholdte lån – dvs. lån, der ikke kan betales tilbage – på bankernes balancer er både et symptom efter krisen og kilde til sårbarhed. Disse lån forekommer langt hyppigere i de sydeuropæiske medlemsstater end i resten i euroområdet.

Udvikling i andelen af misligholdte lån i forhold til den samlede bruttolånemasse

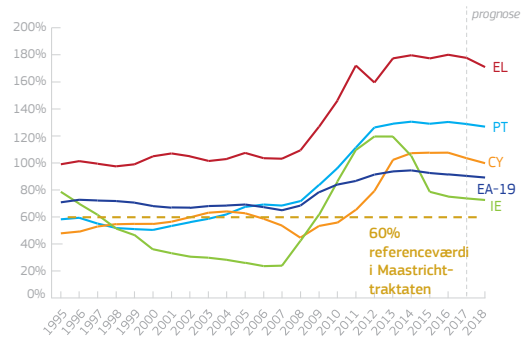
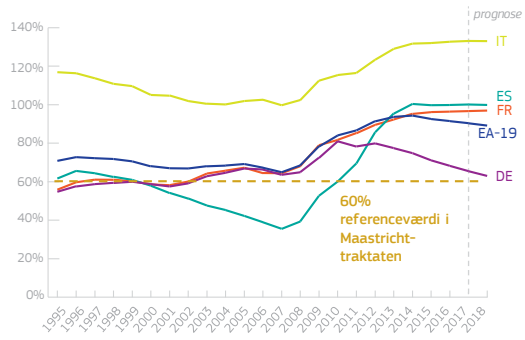

Kilde: Verdensbanken og Den Internationale Valutafond, senest tilgængelige data

Krisen førte til en betydelig stigning i den offentlige sektors gæld. Denne udvikling er stoppet i de seneste år, og de offentlige gælds niveauer er gennemgående begyndt at falde. De er imidlertid stadig meget høje, og kun et par medlemsstater har indtil videre opnået en betydelig reduktion af deres gæld.

Udvikling i den offentlige sektors gæld

Bruttogæld i den offentlige sektor i % af BNP

Kilde: Europa-Kommissionen